

Skolens daglige Undervisning og kan ikke kræve andre Oplysninger om Skolens Tilstand end statistiske Oplysninger. Skoledirektionerne har intet Tilsyn med de private Skoler, og Ministeriet kun for saa vidt det er Eksamenstilsyn, der af den Grund er underkastet Tilsyn af den paagældende Undervisningsinspektør og hans Hjælpere.

Nærværende Lovforslag gaar i Overensstemmelse med det af Tilsynskommissionen af 1909 stillede Forslag, som blev optaget i Regeringsforslagene af 1911 og 1925 og ogsaa er tiltraadt af Kommissionen af 1919, ud paa, at der gives visse private Skoler, nemlig de Skoler, der er oprettet ved Sammenslutning af en Kreds af Forældre og økonomisk bæres af disse som ansvarlige for Skolens Drift, et særligt Tilsyn, som sammensættes dels af Repræsentanter for Børnens Forældre, dels af Repræsentanter for det stedlige Skolenævn. Et saadant Tilsynsudvalg bør ikke begrænse sit Tilsyn til et Eksamenstilsyn, men det maa have Ret til et effektivt Tilsyn med Skolens daglige Arbejde.

Drives Skolen derimod af en Enkeltmand, falder den ind under Skolenævnets Kontrol, og det Tilsyn, dette udøver, bør da heller ikke indskrænkes til et Eksamenstilsyn, men have samme Omfang som Tilsynsudvalgets ved de andre private Skoler.

Medens de nærmere Regler om disse sidste Skolers Tilsyn findes i § 47, indeholder nærværende Paragraf Bestemmelserne om Oprettelse af det særlige Tilsynsudvalg, der skal føre Tilsyn med Forældreskolerne; af dette vælger Forældrene selv de 3 Medlemmer og vil altsaa altid være i Overtal, medens Kommunens Skolenævn kun vælger 2 Medlemmer til Udvalget.

Til § 44.

I Overensstemmelse med, hvad et Mindretal i den store Skolekommission anførte, er Ministeriet af den Anskuelse, at en Organisationsform som den, der er Forudsætningen for den i § 43 omhandlede Ordning, kun er naturlig for smaa Skoler, medens større Skoler, der ejer deres egne Bygninger med Samlinger og Inventar og skal lønne en større Kreds af Lærere, ikke kan bæres økonomisk af den vekslende Forældrereds solidariske Hæftelse; for saadanne Skoler vil deres Konstituering som selvejende ofte være den naturlige Løsning, og Ministeriet mener, at der ogsaa i saa Tilfælde kan være god Grund til at lade dem falde ind under samme Ordning som i § 43 for de rene Forældreskoler fastsat, naar den til Skolen

knyttede Forældrereds har Indflydelse paa dens Styrelse.

Til § 45.

I denne Paragraf fastsættes Bestemmelserne om Tilsynsudvalgets Funktioner. Vigtigst er her dets Tilsyn med Skolen, der udføres ikke blot ved at afholde Prøve, men ogsaa ved at aflægge Besøg i Skolen og gøre sig bekendt med dens Undervisning. Med Hensyn til Religionsundervisningen oprettholdes dog — i noget udvidet Skikkelse — Reglen i Lov af 30. September 1864 § 1.

Dernæst skal Udvalget afholde Aarsprøve. Med Hensyn til denne foreslaas det, at Skrivning, Regning og skriftlig og mundtlig Dansk skal være obligatoriske Fag for alle Børn ved Prøven, men at Udvalget iøvrigt er frit stillet med Hensyn til Prøvens Omfang og ved den enkelte Prøve kan lade et eller flere af de øvrige Fag udgaa. I denne Henseende maa det dog bemærkes, at Udvalget skal kunne danne sig et Skøn over, om Skolens Undervisning i det hele og ikke blot i de nævnte obligatoriske Fag kan staa Maal med, hvad der almindeligt kræves i Folkeskolen, og Paragraffens Affattelse giver heller ikke Udvalget Myndighed til at indskrænke Prøven til kun at omfatte de paa- budte Fag.

Til § 46.

I nærværende Paragraf fastsættes Reglerne for Tilsynsudvalgets Optræden overfor en privat Skole, hvis Undervisning ikke er tilfredsstillende. Hvis der er Enighed indenfor Tilsynsudvalget, kan dette straks forlange den paagældende Lærer eller Lærerinde erstattet af en anden; derimod kan Børnene ikke — som efter de nugældende Regler — forlanges indskrevne i Folkeskolen. Er heller ikke den ny Lærer tilfredsstillende, kan Udvalget straks, naar dette er konstateret, forlange ham fjernet, idet der ikke overfor det enige Udvalg er givet nogen Regel om en 2-aarig Prøvetid.

Er der derimod Uenighed indenfor Udvalget, kan et Mindretal paa 2 Medlemmer forlange Ministeriets Konsulent for Folkeskolen tilkaldt som afgørende Opmand, og denne kan da fordre, at den paagældende Lærer erstattes med en anden; den ny Lærer faar derefter en Prøvetid af 2 Aar, i hvilken Konsulenten ikke kan fordre ham fjernet, men derefter kan han forlange Skolen lukket, hvis Lærerskifte ikke har haft den rette Virkning, og fordre Børnene indskrevet i en offentlig Skole eller en privat Skole, hvis Undervisning af dens Tilsynsudvalg er godkendt som fyldestgørende.